

Działalność brokerów ubezpieczeniowych w roku 2006

**Departament Pośredników Finansowych
Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego
Warszawa 2007 r.**

SPIS TREŚCI	2
1. Wstęp	3
2. Brokerzy ubezpieczeniowi	3
3. Umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności brokerskiej.	7
4. Przychody uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń .9	
5. Wielkość prowizji wypłaconej przez zakłady ubezpieczeń.....	11
6. Dystrybucja ubezpieczeń przez brokerów.	12
7. Zestawienie zakładów ubezpieczeń według wielkości składki ulokowanej przez brokerów.	14
8. Lokowanie składki w Zakładach Ubezpieczeń.....	15
SPIS TABEL	17
SPIS WYKRESÓW.....	18
SŁOWNIK POJĘĆ I TERMINÓW UŻYTYCH W OPRACOWANIU.....	19

1. Wstęp

Sprawozdanie dotyczy brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych prowadzących działalność na podstawie zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń i reasekuracji wydanych do dnia 31 grudnia 2006 roku i wpisanych do rejestru brokerów ubezpieczeniowych.

Sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie danych zgromadzonych przez Departament Pośredników Finansowych z uwzględnieniem danych przekazywanych przez brokerów w rocznych sprawozdaniach z ich działalności.

W sprawozdaniu nie zostały uwzględnione, z różnych względów, dane dotyczące pewnej grupy małych podmiotów, w szczególności tych, które zostały wykreślone z rejestru na początku roku 2007, jednakże nie powinno to mieć istotnego wpływu na ogólny obraz działalności brokerskiej w roku 2006, który wyłania się z przedstawionych danych.

2. Brokerzy ubezpieczeniowi

Broker jest pośrednikiem ubezpieczeniowym wykonującym czynności w imieniu lub na rzecz podmiotu poszukującego ochrony ubezpieczeniowej. Może nim być osoba fizyczna lub prawna, która po uprzednim spełnieniu szeregu warunków określonych w art. 28 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz U. Z 2003 r. Nr 124, poz. 1154 z późn. zm.), posiada wydane przez organ nadzoru zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej i jest wpisana do rejestru brokerów ubezpieczeniowych. Działalność brokera polega na zawieraniu lub doprowadzaniu do zawarcia umów ubezpieczenia, wykonywaniu czynności przygotowawczych do zawarcia umów ubezpieczenia oraz uczestniczeniu w zarządzaniu i wykonywaniu umów ubezpieczenia, także w sprawach o odszkodowanie, jak również na organizowaniu i nadzorowaniu czynności brokerskich.

Do dnia 31.12.2006 r. zostało wydanych ogółem **1 623** zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej, w tym **1 581** w zakresie ubezpieczeń (1 188 osobom fizycznym i 393 osobom prawnym) oraz **42** w zakresie reasekuracji (odpowiednio: 11 i 31).

Rok 2006 pod względem wydanych zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej przyniósł powrót do poziomu roku 2004, po bardzo słabym i wyjątkowym w liczbie wydanych zezwoleń roku 2005.

Ogólna liczba wydanych zezwoleń porównywalna jest do roku 2004. Znaczne różnice są, gdy porównamy ilość wydanych zezwoleń dla osób fizycznych (w porównaniu z rokiem 2004 wzrost o 26%) oraz dla osób prawnych (w porównaniu z rokiem 2004 spadek o 36%).

W roku 2006 wydano jedno zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji.

Poniższe tabele przedstawiają liczby wydanych zezwoleń na prowadzenie działalności brokerskiej osobom fizycznym i prawnym, z uwzględnieniem podziału na brokerów posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń i reasekuracji.

Tabela 1. Liczba wydanych zezwoleń w zakresie ubezpieczeń w latach 2003 – 2006

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
Osoby fizyczne	93	25	18	34
Osoby prawne	32	27	13	17
Razem	125	52	31	51

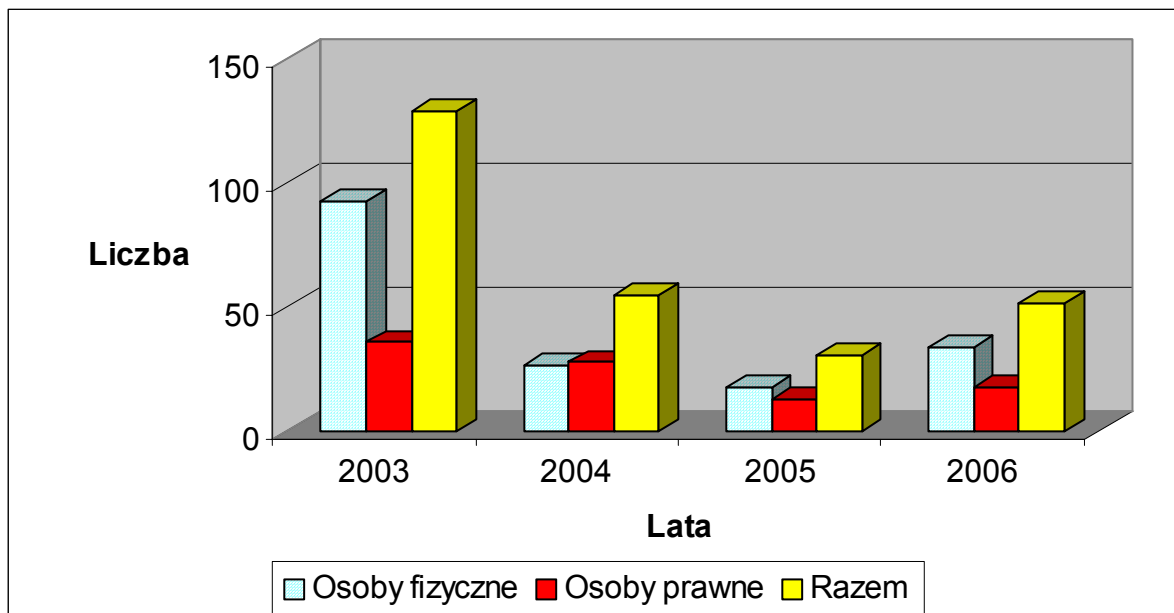
Tabela 2. Liczba wydanych zezwoleń w zakresie reasekuracji w latach 2003 – 2006

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
Osoby fizyczne	0	2	0	0
Osoby prawne	4	1	0	1
Razem	4	3	0	1

Tabela 3. Liczba wydanych zezwoleń na prowadzenie działalności brokerskiej w latach 2003 – 2006 - ogółem

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
Osoby fizyczne	93	27	18	34
Osoby prawne	36	28	13	18
Razem	129	55	31	52

Wykres 1. Liczba wydanych zezwoleń na prowadzenie działalności brokerskiej w latach 2003 – 2006

W roku 2006 dokonano **83** wykreśleń z rejestru brokerów ubezpieczeniowych, w tym **80** podmiotom w zakresie ubezpieczeń (60 osobom fizycznym i 20 osobom prawnym) oraz **3** podmiotom w zakresie reasekuracji (wszystkie dotyczyły osób prawnych).

Szczegółowy wykaz z uwzględnieniem przyczyny wykreśleń z rejestru brokerów ubezpieczeniowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Przyczyny wykreśleń brokerów z rejestru brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych

Wyszczególnienie	Liczba wykreśleń z rejestru
Cofnięcie zezwolenia na wniosek brokera	70
Zaprzestanie spełniania warunków niezbędnych do uzyskania zezwolenia	12
Wygaśnięcie zezwolenia	1
Razem	83

Wykreślenie brokera ubezpieczeniowego z rejestru brokerów ubezpieczeniowych na skutek cofnięcia zezwolenia na wniosek brokera stanowiło 84% wszystkich wykreśleń z listy brokerów.

Rok 2006 przyniósł znaczny spadek wykreśleń z rejestru brokerów ubezpieczeniowych w porównaniu z latami ubiegłymi. W porównaniu z rokiem 2005 wykreśleń z rejestru było prawie 3-krotnie mniej, a z rokiem 2004 – 2-krotnie mniej. Mimo mniejszej ilości wykreśleń z rejestru brokerów ubezpieczeniowych ogólna liczba osób wykonujących działalność brokerską na koniec 2006 r. obniżyła się w stosunku do lat ubiegłych, z uwagi na mniejszą ilość wydanych zezwoleń. Na dzień 31 grudnia 2006 r. na rynku ubezpieczeń funkcjonowały 864 podmioty.

Wykres 2. Struktura wykreśleń brokerów z rejestru brokerów ubezpieczeniowych

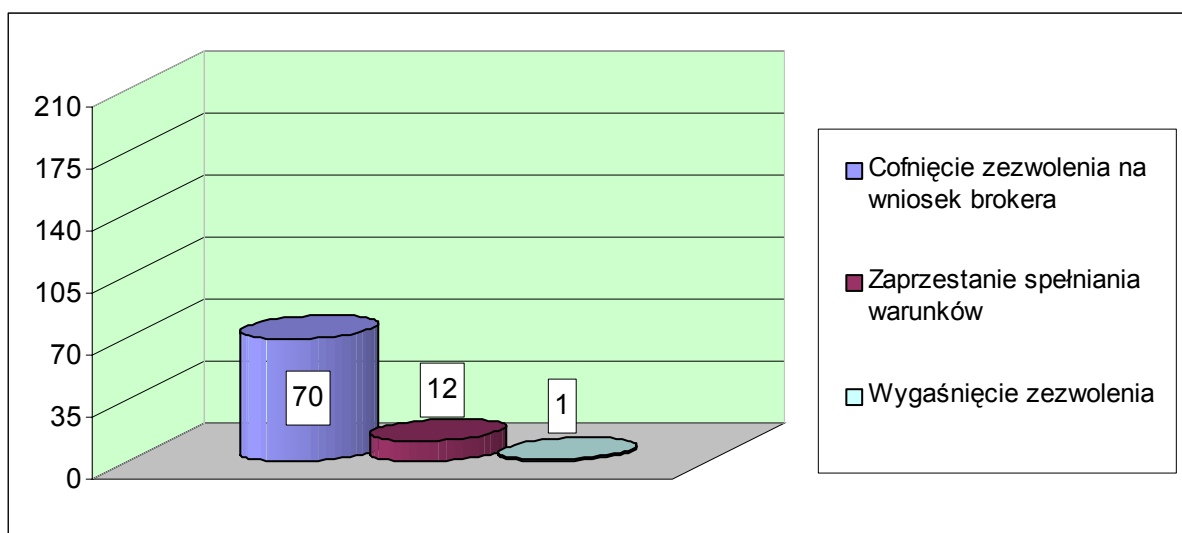

Tabela 5. Liczba wykreśleń brokerów z rejestru brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych w latach 2003 – 2006

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
Osoby fizyczne	38	138	186	60
Osoby prawne	17	29	34	23
Razem	55	167	220	83

Porównanie liczby wykreśleń brokerów z rejestru brokerów ubezpieczeniowych z liczbą wydanych zezwoleń na prowadzenie działalności brokerskiej w ostatnich trzech latach wskazuje na znaczne obniżenie ilości podmiotów wykonujących działalność brokerską. Na koniec 2006 r. ważne zezwolenia posiadało 864 osób fizycznych i prawnych wykonujących działalność brokerską. Tak

niewielka grupa podmiotów wykonujących działalność brokerską na polskim rynku jest porównywalna z rokiem 1999.

3. Umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności brokerskiej.

Jednym z warunków wymaganych do uzyskania zezwolenia i wpisania do rejestru brokerów ubezpieczeniowych oraz prowadzenia działalności brokerskiej jest zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności brokerskiej.

Od dnia 15 stycznia 2005 roku, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 2005 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej (Dz. U. Nr 122, poz. 1028), obowiązuje minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, która wynosi równowartość w złotych 1 000 000 euro (tj. 3 861 000 zł.) w odniesieniu do jednego zdarzenia oraz 1 500 000 euro (tj. 5 791 500 zł.) w odniesieniu do wszystkich zdarzeń za szkody powstałe z tytułu wykonywania czynności brokerskich wyrządzone osobie poszukującej ochrony ubezpieczeniowej, ubezpieczającemu, ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia.

Wszystkie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności brokerskiej, zawarte w roku 2006 przez osoby fizyczne wykonujące działalność brokerską, były na poziomie minimalnej wysokości sumy gwarancyjnej obowiązkowego ubezpieczenia brokera (tj. 5 791 500 zł.).

W przypadku osób prawnych wykonujących działalność brokerską jedynie w 7 przypadkach zawarto umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności brokerskiej powyżej obowiązującego w tym okresie poziomu minimalnej wysokości sumy gwarancyjnej obowiązkowego ubezpieczenia.

W roku 2006 brokerzy zawierali umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej z 12 „krajowymi” zakładami ubezpieczeń, tj.: Towarzystwem Ubezpieczeń ALLIANZ POLSKA S.A., Towarzystwem Ubezpieczeń i Reasekuracji CIGNA STU S.A., CONCORDIA WIELKOPOLSKA Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych, Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych CUPRUM, Towarzystwem Ubezpieczeń FILAR S.A.,

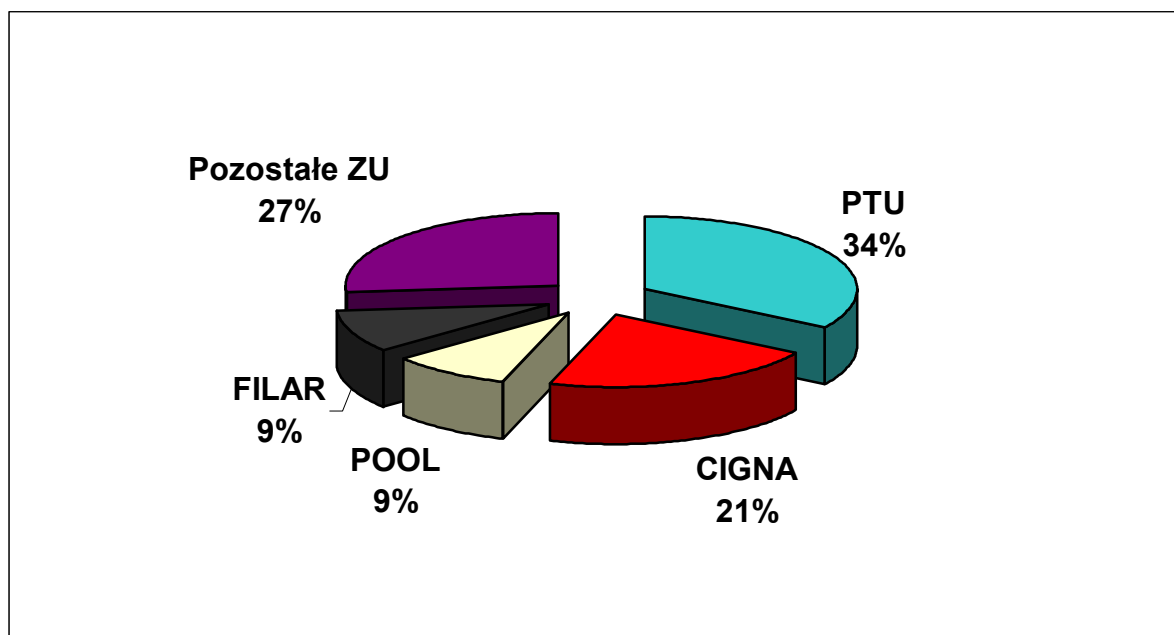
GERLING POLSKA Towarzystwem Ubezpieczeń S.A, Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., Polskie Towarzystwo Reasekuracyjne S.A., Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A., SIGNAL INDUNA Polska S.A., UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., Towarzystwem Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A. oraz z trzema notyfikowanymi w Polsce zakładami ubezpieczeń państw członkowskich Unii Europejskiej: The Association of Underwriters (Lloyd's) - Wielka Brytania; PI Indemnity Company Limited - Irlandia; White Rock Insurance (Europe) PCC Limited - Wielka Brytania.

Z przesłanych sprawozdań brokerów wynika, iż najwięcej umów obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności brokerskiej zawarto z Polskim Towarzystwem Ubezpieczeniowym S.A. (34%) oraz Towarzystwem Ubezpieczeń i Reasekuracji CIGNA STU S.A. (21%). W dalszej kolejności najczęściej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności brokerskiej zawierano w ramach Poolu ubezpieczeniowego (9.3%) - czyli programu grupowego ubezpieczenia OC brokerów wynegocjowanego przez Polską Izbę Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych z grupą koasekuratorów. Rolę koasekuratora wiodącego odgrywało Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A.

Pool ubezpieczeniowy jest to porozumienie ubezpieczycieli w celu wspólnego pokrywania i wyrównywania ryzyka lub określonego rodzaju ryzyk ze wspólnie tworzonej „kasy”. Środki finansowe „kasy” pochodzą z dokonanych przez ubezpieczycieli wpłat składek za pozyskane ubezpieczenie objęte porozumieniem.

Podobną ilość umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności brokerskiej jak w ramach Poolu ubezpieczeniowego zawarto z Towarzystwem Ubezpieczeniowym FILAR S.A. (9.2%).

Wykres 3. Umowy OC brokerów zawarte w 2006 r. (w %).

4. Przychody uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń.

Tabela 6. Przychody ogółem uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń (w tys. zł).

	2003	2004	2005	2006
Osoby fizyczne	66.822	75.692	75.652	83.898
Osoby prawne	256.255	289.576	284.594	312.389
Ogółem	323.077	365.269	360.247	396.287

Tabela 7. Średnie roczne przychody uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w latach 2003 – 2006 w podziale na: osoby fizyczne, osoby prawne, ogółem (w tys. zł).

	2003	2004	2005	2006	Zmiana w % 2006/2005
Osoby fizyczne	113	148	179	194	+8,3
Osoby prawne	1 214	1 360	1 324	1 426	+7,8
Ogółem	402	505	565	608	+7,6

Powyższe dane finansowe, odnoszące się do podmiotów posiadających zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej, wskazują na znaczny wzrost przychodu ogółem uzyskanych przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w latach 2002 - 2004. W roku 2005 nastąpił niewielki spadek tych przychodów w porównaniu z rokiem 2004 (spadek o 1,4%) i był to rok wyjątkowy. Rok 2006 przyniósł w porównaniu z rokiem 2005 wzrost przychodów ogółem uzyskanych przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń o 11%. Należy zaznaczyć, iż nastąpiło to przy spadku liczby brokerów, którzy osiągnęli przychód z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń z 716 w roku 2004 do 652 w roku 2006.

W porównaniu z okresem sprawozdawczym za 2005 r. dane finansowe, odnoszące się do podmiotów posiadających zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej będących osobami fizycznymi, wskazują na kolejny rok wzrostu średniego przychodu brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń (wzrost o 8,3%). Przy czym należy zaznaczyć, iż dokonano się to przy nieznacznym wzroście liczby brokerów osób fizycznych, które osiągnęły przychód z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń, z 423 w roku 2005 do 433 w roku 2006.

Natomiast dane finansowe, odnoszące się do podmiotów posiadających zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej będących osobami prawnymi, po spadku średniego przychodu brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w roku 2005, przynoszą wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 7,8%. Jednocześnie należy podkreślić, iż dokonano się to przy nieznacznym wzroście liczby brokerów prowadzących działalność jako osoby prawne, które osiągnęły przychód z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń, z 215 w roku 2005 do 219 w roku 2006.

W latach 2003 - 2006 następował systematyczny wzrost średniorocznych przychodów uzyskanych przez ogół brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń, z **402 tys. zł.** w roku 2003 do **608 tys. zł.** w roku 2006. W roku 2006 w porównaniu z rokiem 2005 wzrost ten wyniósł prawie 8%. W okresie 2003 - 2006 liczba brokerów, którzy osiągnęli przychód z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń, wahała się od 800 osób w 2003 roku do 652 osób w 2006 roku. Przy czym należy zaznaczyć, iż w roku 2006 w porównaniu z rokiem 2005 spadek liczby brokerów wyniósł 3%.

Na uwagę zasługuje fakt, iż znaczna część przychodów ogółem uzyskanych z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń uzyskiwana jest przez niewielką grupę brokerów.

Jeśli przyjmiemy jako kryterium wyboru przychód uzyskany przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń to:

- w 2003 r. 25 brokerów o największych przychodach uzyskało łącznie przychód w wysokości **184 039 tys. zł**, co stanowi 56 % sumy uzyskanych przez brokerów przychodów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń.
- w 2004 r. 25 brokerów o największych przychodach uzyskało łącznie przychód w wysokości **199 106 tys. zł**, co stanowi 54,5 % sumy uzyskanych przez brokerów przychodów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń.
- w 2005 r. 25 brokerów o największych przychodach uzyskało łącznie przychód w wysokości **195 133 tys. zł**, co stanowi 54,2 % sumy uzyskanych przez brokerów przychodów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń.
- w 2006 r. 25 brokerów o największych przychodach uzyskało łącznie przychód w wysokości **206 982 tys. zł**, co stanowi 52,2 % sumy uzyskanych przez brokerów przychodów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń.

5. Wielkość prowizji wypłaconej przez zakłady ubezpieczeń.

Tabela 8. Wartość składki ulokowanej oraz prowizji wypłaconej brokerom przez zakłady ubezpieczeń.

	Wartość składki ulokowanej za pośrednictwem brokerów (w tys. zł)		Wartość prowizji wypłaconej brokerom przez zakłady ubezpieczeń (w tys. zł)		Średnia prowizja stanowiąca wynagrodzenie brokera wypłacona przez zakłady ubezpieczeń (%) [*]	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
ZU Działu I	456 418	422 188	26 330	27 169	5,77	6,44
ZU Działu II	2 875 207	2 913 424	328 458	330 936	11,42	11,36
Razem	3 331 625	3 335 612	354 788	358 105	10,65	10,74

^{*} Średnia wielkość prowizji, liczona jako stosunek wypłaconej prowizji do składki ulokowanej.

W 2006 roku, w porównaniu z latami 2003 - 2005, średnia wielkość prowizji wypłaconej brokerom przez zakłady ubezpieczeń nie uległa znacznym zmianom.

Tabela 9. Średnia prowizja stanowiąca wynagrodzenie brokera wypłacona przez zakład ubezpieczeń w latach 2004 – 2006 w podziale na zakłady ubezpieczeń działu I i II (w %).

	2004	2005	2006
ZU DZIAŁ I	6,17	5,77	6,44
ZU DZIAŁ II	11,83	11,42	11,36
Razem	11,05	10,65	10,74

Ogółem składka ulokowana przez brokerów w zakładach ubezpieczeń w 2006 roku wzrosła w porównaniu z rokiem 2005. Wzrost ten w stosunku do roku ubiegłego wyniósł jednak tylko 0,1%.

Również wartość ogółem prowizji wypłaconej brokerom przez zakłady ubezpieczeń w 2006 roku była wyższa o 1% w porównaniu z rokiem 2005.

Należy zauważyć, iż tendencja wzrostowa, w zakresie składki ogółem ulokowanej przez brokerów w zakładach ubezpieczeń oraz w zakresie wartości ogółem prowizji wypłaconej brokerom przez zakłady ubezpieczeń, utrzymuje się od kilku lat.

6. Dystrybucja ubezpieczeń przez brokerów.

Zakłady ubezpieczeń wykorzystują następujące kanały dystrybucji:

- sprzedaż bezpośrednią (dokonywana przez etatowych pracowników zakładów),
- sprzedaż za pośrednictwem agentów ubezpieczeniowych,
- sprzedaż za pośrednictwem brokerów ubezpieczeniowych,
- inne kanały dystrybucji.

Tabela 10. Kanäle dystrybucji ubezpieczeń zakładów ubezpieczeń Działu I w latach 2003 – 2006 (w %).*

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
Sprzedaż bezpośrednia	40,25	36,87	33,80	28,20
Sprzedaż przez agentów	55,20	55,64	54,11	59,90
Sprzedaż przez brokerów	3,08	3,45	4,26	3,00
Inne kanały dystrybucji	1,47	4,04	7,84	8,90

Wykres 4. Kanäle dystrybucji produktów ubezpieczeniowych zakładów ubezpieczeń Działu I w 2006 roku.

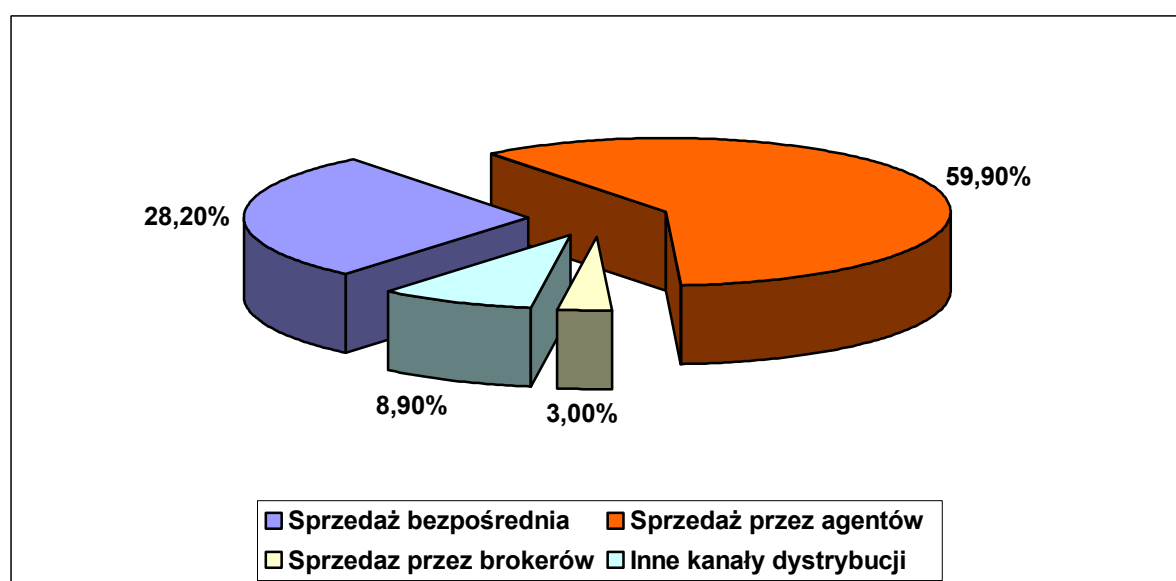

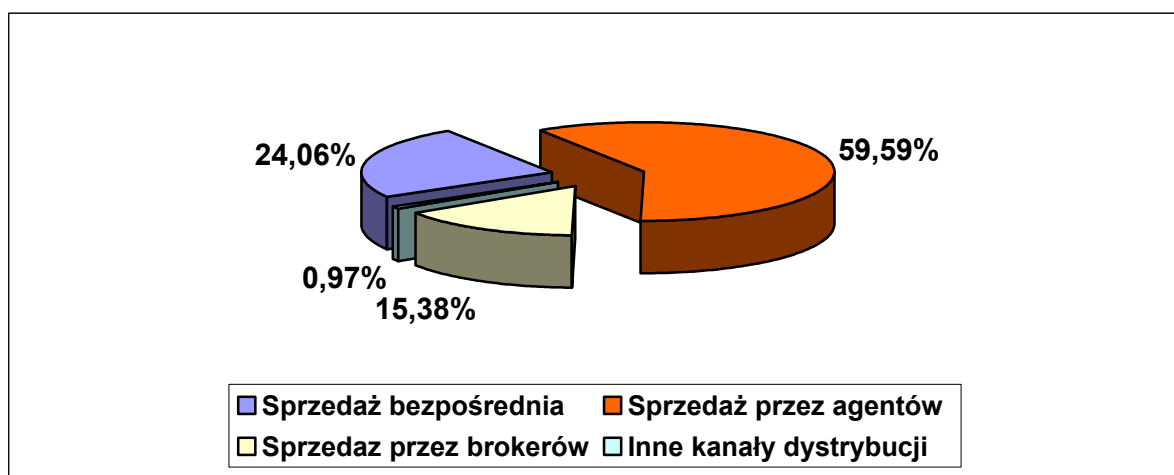
Tabela 11. Kanäle dystrybucji ubezpieczeń zakładów ubezpieczeń Działu II w latach 2003 – 2006 (w %).*

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
Sprzedaż bezpośrednia	28,22	25,71	24,73	24,06
Sprzedaż przez agentów	55,33	56,28	58,77	59,59
Sprzedaż przez brokerów	14,63	15,23	15,74	15,38
Inne kanały dystrybucji	1,82	2,78	0,76	0,97

* Źródło : Biuletyn kwartalny KNF. Rynek Ubezpieczeń 2006.

* Źródło : Biuletyn kwartalny KNF. Rynek Ubezpieczeń 2006.

Wykres 5. Kanały dystrybucji produktów ubezpieczeniowych zakładów ubezpieczeń Działu II w roku 2006.

Jak wynika z powyższych zestawień, udział brokerów ubezpieczeniowych w dystrybucji produktów zakładów ubezpieczeń Działu II w latach 2003 - 2005 systematycznie zwiększał się by w roku 2006 obniżyć się do poziomu 15,38%. Udział w sprzedaży produktów zakładów ubezpieczeń Działu I za pośrednictwem brokerów w 2006 r. zmalał w porównaniu z latami 2003 - 2005 i osiągnął poziom 3,00%.

7. Zestawienie zakładów ubezpieczeń według wielkości składki ulokowanej przez brokerów.

Ogółem składka ulokowana przez brokerów w zakładach ubezpieczeń w okresie od 01.01.2006 r. do 31.12.2006 r. osiągnęła wartość **3 384 878 tys. zł**, z czego brokerzy prowadzący działalność jako osoby fizyczne ulokowali 574 746 tys. zł, zaś brokerzy – osoby prawne – 2 810 132 tys. zł.

Analogicznie do uzyskanych przez brokerów przychodów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń (patrz pkt 4), kształtowała się struktura składki ulokowanej przez brokerów.

Dziesięciu największych brokerów (stosując kryterium wielkości ulokowanej składki) **pośredniczyło w zawarciu umów ubezpieczenia o łącznej składce brutto równej 1 494 996 tys. zł.** Kwota ta stanowi **44,77 %** składek ulokowanych przez brokerów.

Dwudziestu największych brokerów (stosując kryterium jak wyżej) **ulokowało łącznie składkę brutto równą wysokości 1 870 086 tys. zł. Kwota ta stanowi 56,00 % składek ulokowanych przez brokerów.**

W 2006 r. brokerzy współpracowali z 60 zakładami ubezpieczeń mającymi siedzibę w Polsce. Wśród tych zakładów większość, tj. 33 stanowiły zakłady ubezpieczeń Działu II, w których wielkość ulokowanej składki przez brokerów wyniosła **2 913 423 tys. zł.** Natomiast w 27 zakładach ubezpieczeń Działu I składka ulokowana przez brokerów wyniosła **422 188 tys. zł.**

Ponadto brokerzy współpracowali z 30 notyfikowanymi w Polsce zakładami ubezpieczeń państw członkowskich Unii Europejskiej i Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EEA), w których ulokowali 13% całości składek ulokowanych przez brokerów.

8. Lokowanie składki w Zakładach Ubezpieczeń.

Tabela 12. Zestawienie zakładów ubezpieczeń wg wielkości składki ulokowanej przez brokerów.

Lp.	Zakład Ubezpieczeń	Składka ulokowana przez brokerów (w tys. zł)
1.	PZU S.A.	1 470 398
2.	STU ERGO HESTIA S.A.	431 998
3.	TUiR WARTA S.A.	324 798
4.	PZU ŻYCIE S.A.	260 964
5.	TU ALLIANZ POLSKA S.A.	168 023
6.	GENERALI TU S.A.	67 461
7.	TUiR CIGNA STU S.A.	67 308
8.	AIG POLSKA TU S.A.	66 785
9.	GERLING POLSKA TU S.A.	53 588
10.	COMMERCIAL UNION POLSKA TU na Życie S.A.	50 200

Z powyższych danych wynika, iż brokerzy ulokowali w PZU S.A., Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO HESTIA S.A. oraz Towarzystwo Ubezpieczeń i

Reasekuracji WARTA S.A. ryzyka, z tytułu których została przypisana składka brutto, równa kwocie **2 227 193 tys. zł**. Stanowi to 65,80% sumy składek ulokowanych przez wszystkich brokerów. Warto również zauważyć, iż łączny udział w/w trzech zakładów w rynku ubezpieczeniowym wyniósł 28,17%.

Należy również zwrócić uwagę, iż częściej z brokerami współpracowały zakłady ubezpieczeń Działu II. W tabeli powyżej znalazły się tylko dwa zakłady ubezpieczeń na życie, tj. Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie S.A. oraz COMMERCIAL UNION POLSKA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. Udział składki ulokowanej przez brokerów w składce przypisanej brutto pierwszego z tych zakładów wyniósł 3,44%, a drugiego wyniósł 2,05%.

Dla Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A udział składki ulokowanej przez brokerów w składce przypisanej brutto (składka przypisana brutto - 7 673 874 tys zł) wyniósł 19,16%, dla Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO HESTIA S.A. (składka przypisana brutto - 1 151 357 tys zł) – 37,52% oraz dla Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A. (składka przypisana brutto - 1 740 786 tys zł) wyniósł 18,66%.

Dane finansowe za rok 2006 wskazują na wzrost wartości składki ulokowanej w zakładach ubezpieczeń oraz wzrost wartości prowizji wypłaconej brokerom przez zakłady ubezpieczeń. Mimo tak dobrych efektów działalności brokerów na rynku ubezpieczeniowym rok 2006 zaznaczył się spadkiem roli brokerów w dystrybucji produktów zakładów ubezpieczeń.

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba wydanych zezwoleń w zakresie ubezpieczeń w latach 2003 – 2006	4
Tabela 2. Liczba wydanych zezwoleń w zakresie reasekuracji w latach 2003 – 2006	4
Tabela 3. Liczba wydanych zezwoleń na prowadzenie działalności brokerskiej w latach 2003 – 2006 – ogółem	4
Tabela 4. Przyczyny wykreśleń brokerów z rejestru brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych	5
Tabela 5. Liczba wykreśleń brokerów z rejestru brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych w latach 2003 – 2006	6
Tabela 6. Przychody ogółem uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń (w tys. zł)	9
Tabela 7. Średnie roczne przychody uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w latach 2003 – 2006 w podziale na: osoby fizyczne, osoby prawne, ogółem (w tys. zł)	9
Tabela 8. Wartość składki ulokowanej oraz prowizji wypłaconej brokerom przez zakłady ubezpieczeń	11
Tabela 9. Średnia prowizja stanowiąca wynagrodzenie brokera wypłacona przez zakład ubezpieczeń w latach 2004 – 2006 w podziale na zakłady ubezpieczeń działu I i II	12
Tabela 10. Kanały dystrybucji ubezpieczeń zakładów ubezpieczeń Działu I w latach 2003 – 2006	13
Tabela 11. Kanały dystrybucji ubezpieczeń zakładów ubezpieczeń Działu II w latach 2003 – 2006	13
Tabela 12. Zestawienie zakładów ubezpieczeń wg wielkości składki ulokowanej przez brokerów	15

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba wydanych zezwoleń na prowadzenie działalności brokerskiej w latach 2003 – 2006	5
Wykres 2. Struktura wykreśleń brokerów z rejestru brokerów ubezpieczeniowych	6
Wykres 3. Umowy OC brokerów zawarte w 2006 r.	9
Wykres 4. Kanały dystrybucji produktów ubezpieczeniowych zakładów ubezpieczeń Działu I w 2006 roku	13
Wykres 5. Kanały dystrybucji produktów ubezpieczeniowych zakładów ubezpieczeń Działu II w roku 2006	14

SŁOWNIK POJĘĆ I TERMINÓW UŻYTYCH W OPRACOWANIU

- **Przedsiębiorca** – osoba fizyczna, osoba prawna oraz niemająca osobowości prawnej spółka prawa handlowego, która zawodowo, we własnym imieniu podejmuje i wykonuje działalność gospodarczą,
- **Działalność brokerska** - forma działalności gospodarczej wykonywana przez przedsiębiorców (osoby fizyczne lub osoby prawne) na podstawie wydanego przez organ nadzoru zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej po spełnieniu przez w/w wymogów określonych w art. 28 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym,
- **Czynności brokerskie** - czynności w imieniu lub na rzecz podmiotu poszukującego ochrony ubezpieczeniowej, polegające na zawieraniu lub doprowadzaniu do zawarcia umów ubezpieczenia, wykonywaniu czynności przygotowawczych, do zawarcia umów ubezpieczenia oraz uczestniczeniu w zarządzaniu i wykonywaniu umów ubezpieczenia, także w sprawach o odszkodowanie, jak również na organizowaniu i nadzorowaniu czynności brokerskich,
- **Pośrednictwo ubezpieczeniowe** – wykonywanie przez pośrednika za wynagrodzeniem czynności faktycznych lub czynności prawnych związanych z zawieraniem lub wykonywaniem umów ubezpieczenia,
- **Pośrednicy ubezpieczeniowi** - brokerzy ubezpieczeniowi i agenci ubezpieczeniowi
- **Pośrednicy ubezpieczeniowi w zakresie reasekuracji** - brokerzy reasekuracyjni,
- **Rejestr** – Rejestr Brokerów Ubezpieczeniowych,
- **Broker ubezpieczeniowy** – osoba fizyczna albo prawna posiadająca wydane przez organ nadzoru zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń i wpisana do rejestru brokerów,
- **Broker reasekuracyjny** – osoba fizyczna, albo prawna posiadająca wydane przez organ nadzoru zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji i wpisana do rejestru brokerów,

- **Osoba wykonująca czynności brokerskie** – osoba fizyczna spełniająca wymogi określone w art. 28 ust. 3 pkt 1 lit. a-e) ustawy z dnia 22 maja 2003 o pośrednictwie ubezpieczeniowym,
- **Zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji** - decyzja administracyjna wydana przez organ nadzoru na wniosek osoby fizycznej lub osoby prawnej,
- **ZU Działu I** – zakład ubezpieczeń, który uzyskał zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczeń na życie,
- **ZU Działu II** – zakład ubezpieczeń, który uzyskał zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w zakresie pozostałych ubezpieczeń osobowych oraz ubezpieczeń majątkowych,
- **Dział I** – ryzyka ubezpieczeniowe sklasyfikowane w dziale ubezpieczeń na życie z załącznikiem do ustawy ubezpieczeniowej z dnia 22 maja 2003 r.,
- **Dział II** – ryzyka ubezpieczeniowe sklasyfikowane w dziale pozostałych ubezpieczeń osobowych oraz ubezpieczeń majątkowych zgodnie z załącznikiem do ustawy ubezpieczeniowej z dnia 22 maja 2003 r.,
- **Składka przypisana** – kwota, do zapłaty której zobowiązany jest Ubezpieczający na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia,
- **Składka zainkasowana** – faktycznie zapłacona składka przewidziana umową ubezpieczenia.